

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

การใช้ภาษาไทย

เพื่อการสื่อสาร

สาระสำคัญ

ภาษานอกจากจะเป็นเครื่องแสดงวัฒนธรรม แสดงความเป็นชาติ และเป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวันของมนุษย์แล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาหาความรู้และแสดงความรู้ เราเรียนรู้ภาษาเพื่อรับความรู้สึก ความคิด ความรู้จากผู้อื่น และใช้ภาษาสื่อความรู้สึกความคิดและความรู้ไปยังผู้อื่นเช่นกัน ผู้ที่มีทักษะในการใช้ภาษาดี รู้หลักการใช้ภาษาอย่างถ่องแท้ ย่อมสามารถใช้ภาษาไทยสื่อสารในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพได้อย่างถูกต้อง มีศิลปะและสุนทรียภาพ

การเขียนสะกดคำและออกเสียงคำให้ถูกต้อง

คำที่ออกเสียง /อะ/ เขียนได้ทั้งแบบประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ ดังนี้

คำที่ประวิสรรชนีย์ ได้แก่

คำไทยแท้ที่ออกเสียง /อะ/ ทั้งเต็มมาตราและไม่เต็มมาตรา

กระจง	ตะขาบ	มะนาว	กระดาก
กะทิ	ตะกร้า	ตระนง	ชะมุกชะมอม
กระดาน	มะยม	ละมั่ง	ทะมัดทะแมง
กะมำ	มะขาม	ละลาย	ตะกุกตะกัก
ชะลอม	มะคั่น	สะพาย	สะอิดสะเอียน

คำที่เกิดจากการก่อนเสียงเป็น /อะ/

มะม่วง (หมากม่วง)	ตะวัน (ตาวัน)	มะเฟือง (หมากเฟือง)	ตะปู (ตาปู)
มะพร้าว (หมากพร้าว)	สะตือ (สายตือ)	ตะไคร้ (ต้นไคร้)	ตะกวด (ตัวกวด)
ตะขี้ (ตัวขี้)	ฉะนั้น (ฉั่นนั้น)	ตะเกียน (ต้นเกียน)	สะไถ้ (สาวไถ้)

คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤตที่พยางค์ท้ายออกเสียง /อะ/ และพยางค์หน้าออกเสียง กระ ตระ ประ

พละ	ภาชนะ	สัมปชัญญะ	กระษัย
ลักษณะ	ศีลปะ	ชาตะ	ตระกูล
ขณะ	ศีรณะ	อาสนะ	ประโยชน์
ทักษะ	สาธารณะ	อิสระ	ประวัติ
ธุระ	สธณะ	อักษระ	ประสาท

คำที่มาจากภาษาตะวันตกอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษาบาลี สันสกฤต

จีน :	บะหมี่	เป๊าะชะ	กะหล่ำ
ญี่ปุ่น :	ซากุระ	กูลิโกะ	คาราโอเกะ
เขมร :	กระเจาย	ซำระ	ตะแลงแกง
พม่า :	อั้งวะ	มะริด	มัตตะเล่ย์
มอญ :	กระแจะ	ฝ่าละมี	ตะละแม่
ชวา-มลายู :	กระตังงา	ตะเบ๊ะ	มะงุมมะงาหรา

คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ได้แก่

คำที่ออกเสียง อะ กิ่งเสียง และคำอักษรนำ

กนก	ถ่ม	เพชฌ
ขนาด	ชนิด	ผดุง
ขยาย	ชนัก	สงวน
จรัส	ตลิ่ง	สบาย
ฉลาด	ผนวช	สบู่อ
เฉพาะ	ผนีก	อรรอย

คำที่ออกเสียง อะ กิ่งเสียง และคำอักษรนำ

ณ (ใน) เช่น ณ ที่นี้	พนักงาน (พ่อนักงาน, ผู้นักงาน)
ธ (ท่าน, เธอ) เช่น ธ ประสงค์สิ่งใด	พยาน (ผู้ญาณ)
ทนาย (ท่านนาย, แทนนาย)	ฯพณฯ (พ่อเหนือหัวเจ้าท่าน, พระเดชพระคุณ)

คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤตที่พยางค์ท้ายออกเสียง /อะ/ ในพยางค์อื่น ๆ
ซึ่งมิใช่พยางค์ท้ายคำและคำสมาส

กรณี	มาตรฐาน	วีรชน	พลศึกษา
กิจกรรม	นภา	สระณะ	มนุษยสัมพันธ์
คณบดี	มติ	สคูติ	ศิลปศึกษา
ธุรกิจ	อวตาร	อรหันต์	อิสรภาพ

คำที่มาจากภาษาเขมร

กบาล	ฉงน	ถนน	ผกา	สงบ
ขี้	ฉบับ	โหนด	ผสม	สังกัด
ขนุน	ถนน	ทลาย	ล่อ	สลับ

คำที่มาจากภาษาเขมร

เขนย (เกย)	ขนาน (ขาน)	เผด็จ (เดิม)	ผนวก (บวก)
ขนค (ขค)	แผนก (แพก)	ผนวช (บวช)	เสียด (เสียด)

การเขียนคำที่ใช้สระ ใ, ไ และ อัย ไอย มีดังนี้

คำที่ใช้สระ ใ (ไม้้วน)

พระยาผดุงวิทยาเสริม (กำจัด พลาญกูร) ผู้เรียบเรียงแบบเรียนเร็วใหม่ ก ข ก กา ได้
แต่งเป็นกาพย์ไวยมี ๒๐ คำ คือ

ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่

ให้สะกั้ใช้คล้องคอ

ไฟใจเอาใส่ห่อ

มิหลงไหลใครขอคู

จะใคร่ลงเรือใบ

คูน้าใสและปลาปู

สิ่งใดอยู่ในตู้

มิใช่อยู่ใต้ตั่งเตียง

บ้าไม้ถือใยบัว

หูดามัวมาใกล้เตียง

เล่าทองอย่าละเลียง

ยี่สิบม้วนจำจงดี

คำที่ใช้สระ ใ (ไม้มลาย)

นอกเหนือจากคำที่ใช้ไม้มีว่น ๒๐ คำคำอื่นๆ และคำที่รับมาจากภาษาต่างประเทศใช้สระใอ เช่น ร้องไห้ ไหล ตะไคร้ ไส้ ไน โย ไฟท ไฟรี ไฟโรจน์ ไสลอุปไมย ใต้หัวน ไทเป ใต้กึ่ง ซามูไร อะไหล่ โลฟ ไวตามิน แม่น้ำไนล์ ไมโครโฟน ไดโนเสาร์ ฯลฯ

คำที่ใช้ อัย จากคำบาลี สันสกฤต

เช่น วินิจฉัย อาลัย วินัย สงสัย อัยการ หทัย ภัย นิสัย ปัจจัย ปราศรัย ฯลฯ

คำที่ใช้ ไอย จากคำบาลี สันสกฤต

เช่น ประชาธิปไตย ไวยากรณ์ อสงไขย ไทยทาน

การเขียนคำที่ใช้สระ อำ ใช้กับคำลักษณะดังนี้

คำไทยทั่วไป

เช่น จำ ขำ รำ ลำไย ฯลฯ

คำบาลี สันสกฤต

ที่คำเดิมมีเสียง /อะ/ แล้วมี /ม/ ตาม เช่น อำมาตย์ (อมาตย์) อำมหิต (อมหิต) อำมฤต (อมฤต)

คำที่แผลงมาจากคำอื่น

เช่น

กำไร - ไกร	จำรูญ - จรูญ	ขำนาญ - ชาญ	ทำเนียบ - เทียบ
กำราบ - กราบ	จำแนก - แจก	คำเนิน - เดิน	ทำนาย - ทาย
กำเนิด - เกิด	จำนำ - จำ	ตำแหน่ง - แต่ง	สำแดง - แสดง
กำรบ - ครบ	จำนอง - จอง	ตำรวจ - ตรวจ	ตรา - ตำรา
			สำราญ - สราญ

คำที่มาจากภาษาอื่นนอกเหนือจากภาษาบาลี สันสกฤตและภาษาอังกฤษ

เช่น กำมะหยี่ สำเภา กำมะลอ กำยาน กำมะถัน รำมะนา กำจร ลำป้าน กำธร

การเขียนคำที่ใช้ อัม (อะ + ม)

ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเดิมเป็นเสียง /อะ/ มี /ม/ สะกด
หรือคำที่นฤหิต (°) สันธิกับพยัญชนะวรรค ปะ (ป ผ พ ภ ม) เช่น

คัมภีร์ (คฺมฺภีร)	คัมภีร์ (คฺมฺภีร)	คัมภีร์ (คฺมฺภีร)	คัมภีร์ (คฺมฺภีร)
อัมพาต (อฺมฺพาต)	อุปถัมภ์ (อฺปฺถมฺภ)	คัมภีร์ (คฺมฺภีร)	คัมภีร์ (คฺมฺภีร)

การเขียนคำที่ใช้ อัม (การเขียนคำที่ใช้ ทร, ช ให้สังเกตความหมายของคำเป็นสำคัญ ได้แก่

คำที่ใช้ ทร มักจะอ่านออกเสียงเป็น /ช/ มีดังนี้

ทรวดทรงทราบทราบทราย
มัทรีอินทรีย์มี
ทรวงไทรทรัพย์แทรกวัด
ตัว “ทร” เหล่านี้เรา

ทรุดโทรมหมายนกลินทรี
เทริดนนทรีพุทราเพรา
โทรมนัสนัยจะเชิงเทรา
ออกสำเนียงเป็นเสียง “ช”
(กำชัย ทองหล่อ)

คำที่ใช้ ซ มีทั้งที่เป็นคำไทยแท้และคำที่รับมาจากภาษาอื่น

เช่น

เซซัง	ซา	ซวนเซ	เซ็น	ซอส
ชอกซอน	ชีดเขียว	ซ่าหริ่ม	ชีเมนต์	ชิกแซ็ก
ซอมซ่อ	แซง	ซินแส	โซดา	ซูโครส
ซับใน	ซีก	ซี้ชั่ว	เซต	ซอฟต์แวร์

การเขียนคำที่มีรูปวรรณยุกต์ มีข้อควรสังเกตดังนี้

คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง

คำเป็น พื้นเสียง^๑ เป็นเสียงสามัญ รูปและเสียงวรรณยุกต์จะตรงกัน เช่น กา ดิน กิ่ง ป้าย แก้ว บัวย
ตุ้ต๊ะ ปุ้ย ก้วยเตี่ยว ฯลฯ

^๑ พื้นเสียง คือ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ เช่น กิน ของ โทน

คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง

คำตาย พื้นเสียงเป็นเสียงเอก เช่น กัก กลับ กระตุก ตุ๊กตัก คับ สะดุด ฯลฯ

คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ

คำตาย ประสมด้วยสระเสียงสั้น พื้นเสียงเป็นเสียงตรี เช่น นะ คะ ชัก ชุบชิบ วิบวับ ยุกยิก รับ คว้า ยักย ฯลฯ

คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ

คำเป็น หรืออักษรต่ำที่ประสมด้วยสระเสียงยาว ทั้งคำเป็นและคำตายผันด้วยวรรณยุกต์โทจะเป็นเสียงตรี การเขียนจะใช้รูปวรรณยุกต์โทเสมอ เช่น คลุ้ง ครีမ် ฟุ้งเพือ ฟ้า ฟ้อน น้อม นื้อ โวย เฮ้ย เชื้อ รื่อง โน้ต พร้อม แ้ม พื้น โพล่เพล้ ฮ้ำไฮ้ ฯลฯ

คำที่มีตัวการ์นต์

หมายถึง คำที่มีพยัญชนะและเครื่องหมายทัณฑฆาต (๖) กำกับ หรือคำที่มีพยัญชนะและสระ แล้วมีเครื่องหมายทัณฑฆาต (๖) กำกับ อาจจะอยู่ท้ายคำหรือกลางคำก็ได้ เช่น

กาญจน์	โทรศัพท์	ภาพยนตร์	กอล์ฟ	ฟิล์ม
ลักษณะ	บริสุทธ	สัญลักษณ์	คอนเสิร์ต	เฟิร์น
คัมภีร์	ผสมพันธุ์	สร้างสรรค์	ชอล์ก	มอเตอร์ไซค์
สตางค์	ผลลัพท์	สัมฤทธิ์	แกนเตอร์	เปอร์เซ็นต์
ชนม์	พัสดุ	อุตสาหกรรม	เสิร์ฟ	แทรกเตอร์

การเขียนคำพ้องเสียง

ต้องพิจารณาความหมายของคำจากบริบทในประโยค เช่น

โจด

โจทก์จำเลย โจษจัน โจทย์เลข โจท (ฟ้อง) โจทนา (การหักท้วง)

บาด

บาดทะยัก เงินบาท บาทรพระ บิณฑบาต บ่วงบาศ ลูกบาศก์

หน้า

หน้าตา หน้าต่าง น่ารัก น่าเอ็นดู

การเขียนคำสมาส

ประชา + อธิปไตย	=	ประชาธิปไตย
โลก + อภิวัตน์	=	โลกาภิวัตน์
มาตร + ฐาน	=	มาตรฐาน
มนุษย์ + ศาสตร์	=	มนุษยศาสตร์

ภพ + ภู	=	ภพภู
---------	---	------

นอกจากการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องแล้ว การออกเสียงคำให้ถูกต้อง ก็มีความสำคัญต่อการสื่อสารเช่นเดียวกัน ผู้สื่อสารต้องออกเสียงคำให้ชัดเจน ถูกต้อง ตามอักขรวิธีและความนิยม ออกเสียงควบกล้ำ **รล** ได้ชัดเจน อ่านคำสมาส คำย่อต่าง ๆ ถูกต้อง โดยศึกษาคำอ่านจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นหลัก

๒

การใช้คำให้ตรงความหมาย

คำมีความหมายหลายอย่าง คำบางคำมีหลายความหมาย

การใช้คำจึงต้องคำนึงถึงบริบท หรือถ้อยคำที่แวดล้อมเพื่อให้เกิดความแจ่มชัด ไม่กำกวม เช่น

ชัด

หมายความว่า

๑. ฝ่าฝืน เช่น ขัดคำสั่ง

๒. ไม่คล่อง เช่น หายใจขัด

๓. ไม่ลงรอยกัน เช่น สองคนนี้ขัดกันอยู่เรื่อย

คำบางคำมีคำมีความหมายใกล้เคียงกัน คำบางคำมีความหมายเหมือนกัน

หรือใกล้เคียงกัน แต่ไม่อาจใช้แทนกันได้เสมอไป
คำเหล่านี้มักมีความแตกต่างกันไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง เช่น

- ☒ กิน (ใช้กับคนทั่วไป)
- ☒ เสวย (ใช้กับเจ้านาย)
- ☒ ฉับ (ใช้กับพระภิกษุ)

- ☒ บาง ใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต
- ☒ ผอม ใช้กับสิ่งมีชีวิต

- ☒ รัก มีน้ำหนักรมากกว่า ชอบ
- ☒ เกลียด มีความรุนแรงกว่า ชัง

- ☒ เน่า ใช้กับผักสด เนื้อสัตว์
- ☒ บุด ใช้กับอาหาร

คำมีความหมายแฝง

คำบางคำนอกจากมีความหมายตามตัวแล้ว ยังมีความหมายแฝงที่ต้อง
ตีความ อาจมีความหมายเชิงอุปมา หรือความหมายโดยนัย เช่น

ฉันชอบดอกหญ้า	หมายถึง	ดอกไม้ (ความหมายตามตัว)
ฉันไม่ใช่ดอกหญ้า	หมายถึง	หญิงผู้ต่ำต้อย (ความหมายแฝง)
น้องชอบวาดภาพ ดาวล้อมเดือน	หมายถึง	ดวงดาวล้อมรอบดวงเดือนบนท้องฟ้า (ความหมายตามตัว)
กลุ่มแฟนคลับยื่นล้อมเขาเหมือน ดาวล้อมเดือน	หมายถึง	คนที่เป็นบริวารบุคคลที่เด่นที่สุด ณ ที่นั้น (ความหมายแฝง)

คำมีความหมายแคบ – กว้างต่างกัน

คำบางคำมีความหมายเฉพาะเจาะจง คำบางคำมีความหมายโดยรวม การเลือกใช้คำควรพิจารณาใช้ให้ถูกต้องตรงตามความหมาย ตัวอย่างคำที่มีความหมายแคบ - กว้างต่างกันต่อไปนี้ เรียงลำดับจากคอลัมน์ที่ ๑ เป็นคำที่มีความหมายกว้างที่สุดในกลุ่ม ถึงคอลัมน์ที่ ๔ เป็นคำที่มีความหมายแคบที่สุด เช่น

๑	๒	๓	๔
เครื่องเขียน	สมุด	สมุดบัญชี	สมุดบัญชีแยกประเภท
เครื่องมือช่าง	เครื่องมือช่างไฟฟ้า	อุปกรณ์วัดไฟฟ้า	ดิจิตอลมัลติมิเตอร์
เครื่องดนตรี	เครื่องดนตรีสากล	กลอง	กลองไฟฟ้า
สถานศึกษา	วิทยาลัย	วิทยาลัยเทคนิค	วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
ที่อยู่	บ้าน	บ้านไม้	บ้านไม้สัก

๓

การใช้คำให้ถูกต้องตามหน้าที่ของคำ

คำในภาษาไทยจะมีหน้าที่ในรูปประโยคแตกต่างกันไป

การใช้คำนาม

ผู้ใช้ภาษาบางคนนิยมทำคำกริยาให้เป็นคำนาม (อาการนาม) ในบทที่ควรจะใช้คำกริยาทำให้ภาษาไม่ถูกต้อง ไม่สละสลวย เช่น

พนักงานฝ่ายซ่อมบำรุงให้การต้อนรับหัวหน้าแผนกคนใหม่

• พนักงานแผนกจัดซื้อต้อนรับผู้จัดการคนใหม่

เจ้าหน้าที่เทคนิคทำการรื้อถอนแผงลอยริมทางเท้า

• เจ้าหน้าที่เทคนิครื้อถอนแผงลอยริมทางเท้า

ผมปณิธานไว้ว่าจะทำหน้าที่ช่างให้ดีที่สุด

• ผมตั้งปณิธานไว้ว่าจะทำหน้าที่ช่างให้ดีที่สุด

การใช้คำนาม

โดยปกติคำลักษณนามจะอยู่หลังคำบอกจำนวน ยกเว้นเป็นคำชี้เฉพาะ คำที่บ่งบอกจำนวน “หนึ่ง” คำบอกลำดับที่และคำวิเศษณ์ขยายคำนามจึงจะนำคำลักษณนามนั้นมาไว้ข้างหน้า เช่น ของจีนนั้น บ้านหลังโน้น รถคันแรก นกตัวใหญ่ ในภาษาพูดเราอาจละคำลักษณนามได้บ้าง แต่ภาษาเขียนต้องใช้คำลักษณนามให้ถูกต้อง เช่น

เขาซ่อมประตูแผ่นนั้น (ต้องใช้ บาน)

ช่างกำลังประกอบเครื่องจักรตัวใหม่ (ต้องใช้ เครื่อง)

ชาวสวนมีเสียมหลายด้าม (ต้องใช้ เล่ม)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเปิดหลักสูตรวิชาชีพหลายแขนง (ต้องใช้ สาขา)

สินค้าตัวนี้มียอดจำหน่ายสูงมาก (ต้องใช้ ชนิด, ประเภท)

การใช้คำบุพบท

คำบุพบทใช้เชื่อมคำหรือกลุ่มคำเข้ากับคำ หรือกลุ่มคำอื่นในประโยค ถ้าใช้คำบุพบทต่างกันจะทำให้ความหมายของประโยคแตกต่างกัน เช่น

การใช้คำบุพบท	ความหมาย
หมวกใบนี้ <u>เหมาะ</u> กับเธอ	ได้ขนาดพอดี รูปทรงเหมาะสม
บ้านหลังนี้ <u>เหมาะ</u> แก่ครอบครัวเรา	ควรแก่ฐานะ
นักศึกษาต้องยื่นคำร้อง <u>ต่อ</u> แผนกทะเบียนนักศึกษา	ติดต่อ
เขียนคำร้อง <u>ยื่น</u> แก่แผนกทะเบียน	แสดงอาการให้

การใช้คำบุพบทไม่ถูกต้องจะทำให้สื่อความหมายผิดพลาด เช่น

คำบุพบทที่ใช้ผิด	คำบุพบทที่ถูกต้อง
พ่อแม่มีความสำคัญ <u>ต่อ</u> ลูก	สำหรับ
ปัจจุบันช่างเทคนิคยังไม่เพียงพอ <u>ต่อ</u> ความต้องการของตลาดแรงงาน	กับ
คนไทยส่งสิ่งของไปบริจาค <u>ให้</u> กับผู้ประสบภัย	แก่

การใช้คำเชื่อม

คำเชื่อมทำหน้าที่เชื่อมคำกลุ่มคำ หรือประโยคให้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน คำเชื่อมมีหลายประเภท ผู้ใช้ภาษาต้องเลือกใช้คำเชื่อมให้ถูกต้องสอดคล้องกับความหมายของข้อความ มิฉะนั้นอาจสื่อความหมายผิดพลาดได้ ลักษณะการเชื่อมความของคำเชื่อม มีดังนี้

- ๑) เชื่อมความคล้ายตามกัน เช่น และ กับ ก็ รวมทั้ง ครั้น...จึง ฯลฯ
 - ทั้งฉันและเธอต่างเป็นลูกพระวิษณุเช่นเดียวกัน
- ๒) เชื่อมข้อความขัดแย้งกัน เช่น แต่ แต่ว่า แต่ทว่า ถึง...กว่า กว่า...ก็
 - กว่าถ้าจะสุข งามก็ไหม้
- ๓) เชื่อมความที่ให้เลือก ได้แก่ หรือ มิฉะนั้น ไม่เช่นนั้น หรือ....ก็ ฯลฯ
 - เธอจะต้องขยันกว่านี้มิฉะนั้นโครงการงานเสร็จไม่ทันเวลาแน่
- ๔) เชื่อมความที่เป็นเหตุเป็นผลกัน เช่น เพราะ ด้วย จึง ฉะนั้น...จึง ดังนั้น เพราะเหตุว่า ฯลฯ
 - เพราะเลือกเรียนสายวิชาชีพ เธอจึงซ่อมเครื่องใช้ในบ้านได้
- ๕) เชื่อมความที่บอกความคาดคะเนหรือแบ่งรับแบ่งสู้ เช่น ถ้า หาก ถ้าหากว่า แม้ว่า เว้นแต่นอกจาก ฯลฯ
 - ถ้าหากว่าฝึกงานหนึ่งปีแล้วได้เบี้ยเลี้ยงด้วย นักศึกษาคงมีกำลังใจมากขึ้น

๖) เชื่อมความต่างต่อนกัน ได้แก่ ฝ่าย ส่วน อนึ่ง อีกประการหนึ่ง ฯลฯ

- วิจิตรเรียนแผนกช่างก่อสร้างส่วนวิไลเรียนแผนกบัญชี

๗) เชื่อมความให้สมบูรณ์และสละสลวย เช่น อย่างไรก็ตาม สุดแต่ว่า โดยเฉพาะ ฯลฯ

- สุธีชอบซ่อมรถโดยเฉพาะอย่างยิ่งรถมอเตอร์ไซด์

๘) เชื่อมความเปรียบเทียบกัน ได้แก่ เหมือน ราวกับว่า อย่างกับ ฯลฯ

- บางคนทำท่าร้างเกียจราวกับว่าโรคเอดส์ติดต่อกันได้ทางลมหายใจ

ตัวอย่างประโยคที่ใช้คำเชื่อมผิค

➡ นูดีเห็นเพื่อนมีเครื่องใช้หรูหรา แต่ราคาแพงก็อยากได้บ้าง
(ควรใช้ และ เพราะเชื่อมความที่สอดคล้องกัน)

➡ ส่วนการเรียนการสอนตามปกติ วิทยาลัยยังได้ทำกิจกรรมร่วมกับจังหวัดด้วย
(ควรใช้ นอกจาก เพราะเชื่อมความที่สอดคล้องกัน)

➡ หลายวันต่อมาแผ่นดินไหวจึงสงบลง
(ควรใช้ ก็ เพราะไม่ได้เชื่อมความที่เป็นเหตุเป็นผลกัน)

๔

การใช้ภาษาให้ถูกระดับ

ระดับภาษาเป็น ๒ ระดับ คือ

ภาษาแบบไม่เป็นทางการ

๑.

ภาษาแบบเป็นทางการ

๒.

๑.

ภาษาแบบเป็นทางการ

แบ่งเป็น ๒ ระดับ

๑. ภาษาระดับพิธีการ

ภาษาระดับพิธีการมีลักษณะเป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ ใช้ถ้อยคำระดับสูงที่ไพเราะสละสลวย เรียบเรียงอย่างประณีต

๒. ภาษาระดับทางการ

มีลักษณะเป็นแบบแผน ตรงไปตรงมา กะทัดรัด สละสลวย ใช้คำสั้นแต่ได้ใจความชัดเจน

ภาษาแบบไม่เป็นทางการ

๒.

เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน แบ่งได้เป็น ๓ ระดับ คือ
ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับสนทนา และภาษาระดับกันเองหรือภาษาปาก

๑. ภาษาระดับกึ่งทางการ

มีลักษณะไม่ซับซ้อน ใช้ถ้อยคำสำนวนที่ทำให้รู้สึกคุ้นเคยมากกว่าภาษาระดับทางการ อาจใช้ศัพท์ทางวิชาการบ้าง เนื้อหาของสารอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไป

๒. ภาษาระดับสนทนา

มีลักษณะไม่ซับซ้อน มักมีคำสแลง คำตัด (คำที่ตัดออกมาจากคำเต็ม) ปะปนอยู่ อาจมีถ้อยคำที่ใช้กันเฉพาะกลุ่ม เนื้อหาของสารเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน

๓. ภาษาระดับกันเอง

มีลักษณะเป็นภาษาพูดเท่านั้น ไม่นิยมบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร อาจใช้ประโยคไม่สมบูรณ์ ไม่คำนึงถึงหลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง อาจมีคำสแลง คำตัด คำภาษาถิ่น หรือคำหยาบปะปนอยู่ด้วย เนื้อหาของสารเช่นเดียวกับระดับสนทนา

๕

การใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่ฐานะของบุคคล

ภาษาไทยมีคำที่ใช้กับบุคคลที่มีฐานะแตกต่างกัน เพราะคนไทยนิยมใช้คำยกย่องบุคคลที่มีระดับทางสังคมที่สูงกว่า เพื่อแสดงความเคารพนับถือ และเป็นการแสดงถึงความมีวัฒนธรรมของผู้ใช้ด้วย ดังนี้

ระดับฐานะของบุคคล	การใช้ภาษา
๑. สถาบันศาสนา - พระสงฆ์ (พระรัตนตรัย)	ศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (ภิกษุศัพท์)
๒. สถาบันพระมหากษัตริย์	คำราชาศัพท์
๓. ญาติผู้ใหญ่ บิดามารดา ครูอาจารย์	คำสุภาพอย่างสูง
๔. ผู้เป็นที่ยอมรับนับถือ เช่น ผู้มีอาวุโสสูงกว่า ผู้มีพระคุณ ผู้มีคุณธรรม ฯลฯ	คำสุภาพอย่างเป็นทางการ
๕. ผู้มีฐานะเท่าเทียมกัน เช่น เพื่อน ผู้มีวัยวุฒิ คุณวุฒิระดับเดียวกัน ฯลฯ	คำสุภาพอย่างกึ่งทางการและอย่างเป็นกันเอง ตามความสนิทสนม
๖. ผู้มีอาวุโสน้อยกว่า เช่น น้อง หลาน ผู้มีวัยวุฒิ คุณภูมिन้อยกว่า	คำสุภาพ

๖

การใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

การเลือกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนอกจากความถูกต้องแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความเหมาะสมว่าสื่อสารกับใคร สถานที่ เวลา และ โอกาสใด เพราะการสื่อสารกับบุคคลต่างกลุ่ม ต่างกาลเทศะ ย่อมใช้ภาษาแตกต่างกันไปถึงแม้จะเป็นการสื่อสารในเรื่องเดียวกันก็ตาม เช่น

พ่อพูดกับลูก : ต้อง แก้มิกระเปาะนะ หมู่นี้เป็นอะไรไปเห็นใจลอยบ่อย ๆ

ลูกชายพูดกับแม่ : แม่ครับ แม่ลิ้มกระเปาะครับ

เพื่อนพูดกับเพื่อน : เฮ้ย ต้อง แก้มิหนังสือเรียน แล้วเป็นอะไรหรือเปล่า เห็นใจลอย ๆ

ผู้อำนวยการคนใหม่ :

ผู้เรียนคุยกับเพื่อน : ผอ. ใหม่เป็นกันเองดีนะ

ผู้เรียนสนทนากับครู : ผอ. คนใหม่อัธยาศัยดีนะครับ

ผู้เรียนเขียนบันทึกรายงาน : ผู้อำนวยการคนใหม่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

รายการโทรทัศน์ :

การพูดคุยกับสมาชิกในบ้าน : รายการทีวีช่วงเย็นน่าเบื่อมากเลย

การสนทนากับผู้ไม่คุ้นเคยในงานสังคม : รายการโทรทัศน์ภาคค่ำไม่น่าสนใจเลย

๗

การใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

การใช้ภาษาในการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรองมีลักษณะแตกต่างกัน คำบางคำมีความหมายเหมือนกันแต่นำมาใช้ในรูปแบบที่ต่างกัน คำบางคำเหมาะสำหรับใช้เขียนข้อความที่เป็นร้อยแก้วทั่วไปแต่คำบางคำเหมาะสำหรับการเขียนร้อยกรอง ผู้เขียนจึงต้องมีความรู้เรื่องคำ รู้จักสรรหาถ้อยคำที่เหมาะสมมาใช้ในการเขียนจึงจะส่งสารได้อย่างชัดเจน ตรงตามความต้องการ ดังตัวอย่าง

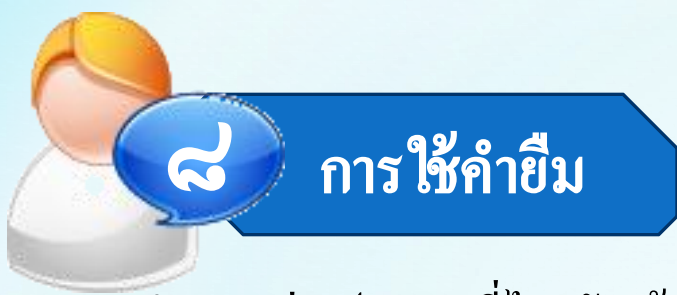
ผู้หญิง	ทองคำ	ดอกบัว	ฟ้า	ช้าง
กัญญา, กันยา กัลยาณี กานดา, แก้วตา พฐ, อิตถิ, ยวดี นงคราญ, นงเยาว์ นงพะงา, นงลักษณ์ บังอร, นารี, ครุณี สตรี, สัตริ, อิสตรี วนิดา, พนิดา, สุดา	กนก กาญจน์, กาญจนา จามีกร มาศ เหม ชมพูนุท สุพรรณ, สุวรรณ หิรัณย์ อุไร	กมุท, กุมุท, โกมุท จกกล, บงกช นิลubl, ปทุม, ปทุมมา, ปัทมา, บุษกร บุณฑริก สาโรช สัตตบรรณ อุบล	อัมพร หาว เวหา, เวหาส โพยม นภา, นภาลัย, นภคลิขัมพร คคนางค์ อากาศ	กฤษร คช, คชาธาร คชินทร์, คเชนทร์ กรี, กรินทร์ คำรี, คำไร, คมไร หัตถิ หัตถิ, หัตถินไอยรา สาร

การนำคำไปใช้ต้องเลือกให้เหมาะสมกับรูปแบบของการสื่อสาร คำที่ใช้ในบทร้อยกรอง หากนำไปใช้ในร้อยแก้วจะทำให้ข้อความนั้นไม่สมจริงและไม่ราบรื่น เช่น

- ➔ เปิดทอมนี่มีอิสตรีมาเรียนในแผนกของเราหลายนาง
- ➔ เมื่อป่าปิดเพราะโควิดเหล่าคนซากรก็พากันจรถีมาเต็มถนนไปหมด
- ➔ ปีนี้เกิดสุริยคราสวงแหวนเพราะรัชนีกรอยู่ห่างโลกจนมีขนาดปรากฏเล็กกว่าสุริยัน

คำภาษาต่างประเทศที่ไทยรับเข้ามาใช้ในภาษาไทยนั้นมี ๒ รูปแบบ คือ **ศัพท์บัญญัติ** และ **คำทับศัพท์**

๑. ศัพท์บัญญัติ

การบัญญัติศัพท์เป็นวิธีการนำ
ภาษาต่างประเทศมาใช้โดยกำหนดคำ
ในภาษาไทยให้มีความหมายตรงกับ
ภาษานั้น ๆ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานใน
การเขียนอย่างเป็นทางการ ศัพท์
บัญญัติจึงเป็นการสร้างคำขึ้นใหม่
เพื่อใช้ในวงการต่าง ๆ โดยผู้ที่อยู่ใน
วงการนั้น หรือจากหน่วยงานที่มี
หน้าที่บัญญัติศัพท์โดยตรง

ไฟฟ้า (Electric)	บัญชีดำ (Blacklist)	ประเภท, อัตรา (Rate)
ตัวแปร (variable)	ผ่อนคลาย, หย่อนใจ (Relax)	น้ำแข็งแห้ง (dry ice)
กิจกรรม (activity)	โทรทัศน์ (Television)	ซักแห้ง (Dry cleaning)
สื่อสารสองทาง (Duplex)	มลพิษ (pollution)	เสรีนิยม (liberalism)
คอมพิวเตอร์, คณิตกรณ์ (Computer)	ไปรษณียบัตร (Post card)	วิทยุ (Radio)
คมนาคม (Communication)	โทรศัพท์ (Telephone)	ตำรวจ (Police)
เสนอ (Present)	บรรจุภัณฑ์ (Package)	การนำเสนอ (Presentation)

๒. คำทับศัพท์

การทับศัพท์ คือการถ่ายเสียงคำในภาษาเดิมให้ออกมาเป็นเสียงของคำในภาษาไทย การทับศัพท์จะใช้ต่อเมื่อไม่สามารถหาคำมาบัญญัติศัพท์ได้ หรือในกรณีที่ศัพท์นั้นใช้กันแพร่หลายจนเป็นที่เข้าใจกันในหมู่ผู้ใช้แล้ว หรือเป็นศัพท์เฉพาะที่รู้จักกันทั่วไปในภาษาไทย เช่น ครีม (cream) โซฟา (sofa) โบนัส (bonus) ฯลฯ

การใช้คำทับศัพท์มี ๒ ลักษณะ คือ

คำทับศัพท์ที่นิยมใช้ในภาษามาตรฐานทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน ส่วนใหญ่มักไม่มีการสร้างคำไทยขึ้นใช้แทน หรือคำไทยที่สร้างขึ้นไม่เป็นที่นิยม เช่น

- ➔ เขาไปหาหมอที่คลินิก
- ➔ ปัจจุบันคอมพิวเตอร์กลายเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวัน
- ➔ คณะกรรมการจัดคอนเสิร์ตการกุศลกำลังประชุมกันเพื่อวางแผนงาน
- ➔ เอคส์ เป็นโรคที่ไม่มีทางรักษาและยังไม่มีวัคซีนป้องกัน

คำทับศัพท์ที่ไม่นิยมใช้ในภาษามาตรฐาน มักเป็นคำทับศัพท์ที่มักใช้ในภาษาพูด แต่ไม่นิยมใช้ในภาษาเขียน เพราะมีคำเหล่านี้ใช้อยู่แล้ว ดังนั้นคำใดที่มีคำไทยใช้อยู่แล้วก็ควรใช้ภาษาไทย เพื่ออนุรักษ์ภาษาไทยและเป็นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องด้วย เช่น

กราฟิก (Graphic)	โพสต์ (Post)	แพ็คเกจ (Package)
บล็อก (Blog)	เบราว์เซอร์ (Browser)	ดิจิทัล (Digital)
อีเมล (E-mail)	คลิก (Click)	อินเทอร์เน็ต (Internet)
เฟซบุ๊ก (Facebook)	โปรเจกต์ (Project)	เว็บไซต์ (Website)
ดาวน์โหลด (Download)	โฟลเดอร์ (Folder)	โฮมเพจ (Home page)

๕

การใช้สำนวน

สำนวน เป็นคำพูดที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ไม่ตรงไปตรงมา นำมาใช้ให้มีความหมายแตกต่างไปจากความหมายเดิมของคำคำนั้น

๑. ใช้สำนวนให้ถูกต้องตรงความหมาย

บางสำนวนอาจมีคำหรือความหมายคล้ายคลึงกัน บางครั้งอาจใช้แทนกันได้บ้างแต่ไม่อาจใช้แทนกันได้ทุกโอกาส เช่น

หัวล้านได้หวี – ตาบอดได้แว่น – ไก่ได้พลอย

เอามือซุกหีบ – แกว่งเท้าหาเสี้ยน – หาเหาใส่หัว

จับปลาสองมือ – หมาสองราง – นกสองหัว – เหยียบเรือสองแคม

ตำน้าพริกละลายแม่น้ำ – ชีข้างจับตุ๊กแตน – เกี้ยวแฝกมุงป่า – ฆ่าช้างเอางา

กิ้งก่าได้ทอง – วัวลี้มตีน – คางคกขึ้นวอ แมลงปอใส่ตุ้มตึง – มะพร้าวต้นดก ยาจกตีนมี

กงเกวียนกำเกวียน – วัวใครเข้าคอกคนนั้น – หว่านพืชเช่นใด ได้ผลเช่นนั้น

ขนมพอสมน้ำยา – ขมิ้นกับปูน – ไม้เบื่อไม้เมา – ชิงกีร์ร่าชาก็แรง

๕.๒ ใช้สำนวนให้ถูกต้องตามรูปแบบ

การใช้สำนวนผิดไปจากรูปแบบเดิมที่กำหนดไว้อาจทำให้สื่อสารผิดความหมายได้ เช่น

กงเกวียนกำเกวียน

ใช้ผิดเป็น

กงกำกงเกวียน

ขี้ราดโทษล่อง

ใช้ผิดเป็น

ขี้ราดโทษร่อง

ผีซำด้าพลอย

ใช้ผิดเป็น

ผีซำด้ามพลอย

๕.๓ ใช้สำนวนให้เหมาะสม

การใช้สำนวนไม่ควรใช้เกินความจำเป็น ควรใช้ให้เหมาะกับสถานการณ์ เช่น ใช้เพื่ออบรมสั่งสอนตักเตือน ให้ข้อคิด ชี้แจงข้อเท็จจริง เปรียบเทียบให้เห็นชัดเจน หรือเพื่อกล่าวประชดประชัน

๑๐

ข้อควรระมัดระวังในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสื่อสารในงานอาชีพทั้งการพูดและการเขียน ผู้ส่งสารควรพิถีพิถันในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เลือกใช้ถ้อยคำด้วยความระมัดระวัง เรียบเรียงประโยคตามหลักการใช้ภาษาให้กระชับ กะทัดรัด สื่อสารได้ชัดเจน ซึ่งมีข้อควรคำนึงดังนี้

๑๐.๑ เรียบเรียงประโยคให้ถูกต้องชัดเจน มีลักษณะดังนี้

๑๐.๑.๑ เรียบเรียงประโยคโดยใช้บทประธาน บทกรรม ให้ถูกต้อง

คือ วางประธาน (ผู้กระทำ) และกรรม (ผู้ถูกกระทำ) ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง เพื่อให้สื่อสารได้เข้าใจถูกต้อง เช่น

– พ่อแม่สั่งสอนลูก (พ่อแม่เป็นประธาน ลูกเป็นกรรม)

ควรเป็น

– ลูกสั่งสอนพ่อแม่ (ลูกเป็นประธาน พ่อแม่เป็นกรรม)

– รถตู้ไฟฟ้าแดงชนรถบรรทุกกลางสี่แยก (รถตู้เป็นประธาน เป็นผู้กระทำผิดกฏจราจร)

ควรเป็น

– รถบรรทุกตู้ไฟฟ้าแดงชนรถตู้กลางสี่แยก (รถบรรทุกเป็นประธาน เป็นผู้กระทำผิดกฏจราจร
รถตู้เป็นกรรม เป็นผู้ถูกชน)

๑๐.๑.๒ เรียงลำดับคำให้ถูกที่

คือ เรียงประธาน กริยา กรรม หรือส่วนขยายให้ตรงตามตำแหน่ง เพื่อให้สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจน เช่น

– เธอช่วยปลอมความทุกข์เขาให้คลาย

– ไม่ชัดเจน

ควรเป็น

– เธอช่วยปลอมเขาให้คลายความทุกข์

– เขาถูกฟ้องฐานหมิ่นประมาทในศาล

– หมายถึงเรื่องเกิดในศาล

ควรเป็น

– เขาถูกฟ้องในศาลฐานหมิ่นประมาท

– เขาช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ที่ยากจน

– ไม่ชัดเจน

ควรเป็น

– เขาช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจนในโรงเรียนต่าง ๆ

(ยากจน ขยายนักเรียน ไม่ใช่โรงเรียน)

– ผมชอบทนาย เพราะเขามีความสามารถในการพูดมาก

ควรเป็น

– ทนายมีความสามารถมากในการพูด

(มาก ขยายความสามารถ ไม่ใช่การพูด)

– เมื่อนักศึกษาทำแบบฝึกหัดแล้ว ขอให้ส่งครูทุกคน

ควรเป็น

– เมื่อนักศึกษาทำแบบฝึกหัดแล้ว ขอให้ทุกคนนำมาส่งครู

(ทุกคน ขยายนักเรียน ไม่ใช่ครู)

๑๐.๑.๓ เรียบเรียงประโยคให้สมบูรณ์ ได้ใจความชัดเจน เช่น

– เขาสงสัยเรื่องคนร้ายที่ได้แจ้งตำรวจไว้แล้ว (ไม่ชัดเจนว่าใครเป็นผู้แจ้งตำรวจ)

ควรเป็น

– เขาสงสัยเรื่องคนร้ายที่เขาได้แจ้งตำรวจไว้แล้ว

– ปลาขาดน้ำไม่ได้ฉนใด ผมก็ขาดคุณไม่ได้ (น้ำหนักประโยคไม่เท่ากัน)

ควรเป็น

– ปลาขาดน้ำไม่ได้ฉนใด ผมก็ขาดคุณไม่ได้ฉนนั้

๑๐.๑.๔ เรียบเรียงถ้อยคำตามหลักการใช้ภาษาไทย ไม่ใช่สำนวนต่างประเทศ เช่น

– นายกรัฐมนตรีได้ตอบต่อข้อซักถามของนักหนังสือพิมพ์

ควรเป็น

– นายกรัฐมนตรีตอบคำถามของนักหนังสือพิมพ์

– เธอมาในชุดสีแดงเพลิง

ควรเป็น

– เธอสวมชุดสีแดงเพลิง

– เขาเข้ามาพร้อมกับหนังสือเล่มใหญ่

ควรเป็น

– เขาถือหนังสือเล่มใหญ่

– ภาษาหนังสือพิมพ์เป็นภาษาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

ควรเป็น

– ภาษาหนังสือพิมพ์เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย

๑๐.๒ การใช้คำในประโยค

มีหลักดังนี้

๑๐.๒.๑ ใช้คำเชื่อมให้ครบถ้วน ถูกต้องและสัมพันธ์กัน

เช่น

– เขาเป็นคนขยันแต่ซื่อสัตย์

ควรเป็น

– เขาเป็นคนขยันและซื่อสัตย์

– วันขึ้นปีใหม่ลูกหลานมักจะไปเยี่ยมเยียน และมอบของขวัญแก่ญาติผู้ใหญ่

ควรเป็น

– วันขึ้นปีใหม่ลูกหลานมักจะไปเยี่ยมเยียน และมอบของขวัญแด่ญาติผู้ใหญ่

๑๐.๒.๒ ใช้คำหรือสำนวนให้ถูกต้องตรงตามความหมาย

เช่น

– เขาตั้ง**ปฏิญาณ**ไว้ว่าจะตั้งใจเรียน

(ปฏิญาณ หมายถึง ไหวพริบในการตอบโต้ ควรใช้ว่า ปณิธาน)

– อีระเป็นคน**มือไว**พบผู้ใหญ่เมื่อใดก็รีบไหว้ทันที

(มือไว หมายถึง ซ็ชโหมย ควรใช้ว่า มืออ่อน)

– นักเรียนที่**มัว**สุขกับการเรียนมากเกินไป ย่อมไม่มีโอกาสได้รู้จักโลกภายนอกเท่าที่ควร

(มัวสุข หมายถึง ชุมนุมกันเพื่อกระทำการในทางไม่ดี ควรใช้ว่า หมกมุ่น)

๑๐.๒.๓ ใช้คำให้ถูกต้องตามหน้าที่และชนิดของคำ

เช่น

- ความสุขที่คุณดื่มได้ (ความสุขไม่ใช่ของเหลวจึงไม่อาจรับรสได้ด้วยการดื่ม)
- สะอาดจนคุณดมความสะอาดได้ (ความสะอาด ไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยการดม)
- ตามสบาย (สบาย เป็นคำวิเศษณ์ไม่ใช่คำลักษณนาม)
- โดดเดี่ยวรัฐบาล (โดดเดี่ยว เป็นคำวิเศษณ์ไม่ควรใช้แทนคำกริยา)
- หมาเห่าดังนั้นมันจึงไม่กัด (ใช้สันธานผิด ควรแก้เป็น หมาเห่าอย่างอมไม่กัด)

๑๐.๒.๔ ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย

เช่น

- ผู้เคราะห์ร้ายที่อยู่ในศูนย์การค้าถูกยิงตายกลายเป็นศพ
- ควรเป็น – ผู้เคราะห์ร้ายที่อยู่ในศูนย์การค้าถูกยิงตาย
- เกิดอุบัติเหตุเครื่องบินตก ผู้โดยสารตายหมดไม่มีผู้ใดรอดชีวิต
- ควรเป็น – เกิดอุบัติเหตุเครื่องบินตก ผู้โดยสารตายหมด หรือ ไม่มีผู้ใดรอดชีวิต
- เขาถูกจับในข้อหาลักทรัพย์ของผู้อื่น
- ควรเป็น – เขาถูกจับในข้อหาลักทรัพย์
- คนงานกำลังทำการก่อสร้างบ้าน
- ควรเป็น – คนงานกำลังก่อสร้างบ้าน

๑๐.๒.๕ ไม่ใช้คำซ้ำซากในประโยคเดียวกัน

เช่น

– สำนวนที่ว่า คนดีแก้ไข คนจัญไรแก้ตัว เป็นสำนวนที่น่าคิดสำนวนหนึ่ง

ควรเป็น – คนดีแก้ไข คนจัญไรแก้ตัว เป็นสำนวนที่น่าคิดสำนวนหนึ่ง

– ห้ามไม่ให้ข้ามถนนก่อนสัญญาณไฟ

ควรเป็น – ห้ามข้ามก่อนสัญญาณไฟ

๑๐.๒.๔ ใช้คำเปรียบเทียบกับให้ถูกต้อง

เช่น

– ผู้หญิงคนนั้น ใจแข็งเหมือนก้อนอิฐ

ควรเป็น – ผู้หญิงคนนั้น ใจแข็งเหมือนเพชร (หิน)

– คนอะไรใจเสาะเหมือนปลาเข็ม

ควรเป็น – คนอะไรใจเสาะเหมือนปลาฉิว

๑๐.๒.๗ ระมัดระวังการใช้คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน

เช่น

– นักกีฬาค่อย ๆ วิ่งไปอย่างรวดเร็ว

ควรเป็น

– นักกีฬาค่อย ๆ วิ่งไป / นักกีฬาวิ่งไปอย่างรวดเร็ว

– นาน ๆ ครั้ง เขาจะไปเยี่ยมคุณยายเสมอ

ควรเป็น

– นาน ๆ ครั้งเขาจึงจะไปเยี่ยมคุณยาย / เขาไปเยี่ยมคุณยายเสมอ

๑๐.๒.๘ ไม่ใช่คำที่มีความหมายกำกวม หรือถ้อยคำที่มีความหมายโดยนัย ไปในเชิงหยาบคาย เช่น

– สफलแต่งงานกับน้องของสุนิสาที่เป็นนักร้อง

(อาจหมายถึง สุนิสาเป็นนักร้อง หรือน้องของสุนิสาเป็นนักร้อง ก็ได้)

– ที่นี้รับอัดพระ (อาจหมายถึง รับใส่กรอบพระ, เลี่ยมพระ หรือรับทำร้ายร่างกายพระ ก็ได้)

ควรเป็น

– ที่นี้รับอัดกรอบพระ / ที่นี้รับใส่กรอบพระ / ที่นี้รับเลี่ยมพระ

– แม่ค้าขอหอมหน่อย ความหมายต่างกับ แม่ค้าขอหัวหอมหน่อย

– ยายสายหยุดทำงาน มีความหมายได้หลายอย่าง ดังนี้

• ยายของคนชื่อสายหยุดทำงาน

• ยายของคนชื่อสายเล็กทำงาน

• คนชื่อสายหยุดทำงาน

• คนชื่อสายไม่ทำงาน

๑๐.๒.๘ ใช้คำไทยแทนคำภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะถ้าเป็นการเขียน อย่างเป็นทางการ เช่น

- วันเกิดปีนี้ ผมแฮปปี้มากเลย
- ควรเป็น – วันเกิดปีนี้ ผมมีความสุขมากเลย
- เขาเป็นคนตรงไปตรงมา ค่อนข้างแอนตี้สังคม
- ควรเป็น – เขาเป็นคนตรงไปตรงมา ค่อนข้างต่อต้านสังคม

๑๐.๒.๑๐ ข้อความเดียวกันควรใช้ระดับเดียวกัน เช่น

- ลูกสาวของเขาขยันเรียนมากกว่าบุตรชาย
- ควรเป็น – ลูกสาว กับ ลูกชาย หรือ บุตรสาว กับ บุตรชาย
- สตรีมีลักษณะหลาย ๆ อย่างที่แตกต่างจากผู้ชาย
- ควรเป็น – สตรี – บุรุษ หรือ ผู้หญิง – ผู้ชาย
- เราไปเยี่ยมคนเจ็บด้วยกัน เมื่อไปถึงคนไข้ฟื้นแล้ว ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นมาก
- ควรเป็น – คนไข้ หรือ คนเจ็บ คำใดคำหนึ่ง

